

Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 10 november 2017, nr. 1232638, houdende wijziging van de Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs onder andere in verband met de invoering van de associate degree-opleiding

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Gelet op de artikelen 7.24, 7.25 en 7.26a, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;

Besluit:

ARTIKEL I. WIJZIGING VAN DE REGELING AANMELDING EN TOELATING HOGER ONDERWIJS

De Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs wordt als volgt gewijzigd:

A

1. In artikel 4.3, eerste lid, vervalt 'artikel 7.26 of'.
2. Onder vernummering van het derde en vierde lid tot het tweede en derde lid, vervalt het tweede lid.

B

Artikel 4.5 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het vierde lid wordt 'geneeskunde, tandheekkunde, fysiotherapie en mondzorgkunde' vervangen door: Geneeskunde, Tandheekkunde, Fysiotherapie, Mondzorgkunde en Verloskunde.

2. Het zesde lid komt te luiden:

6. Een kandidaat kan een verzoek bij het instellingsbestuur indienen om zijn aanmelding te laten vervallen, als hij er in dat jaar niet in slaagt te voldoen aan de vooropleidingseisen, bedoeld in artikel 7.24 van de wet, dan wel aan nadere vooropleidingseisen vo-ho, de nadere vooropleidingseisen mbo-hbo of de bijzondere nadere vooropleidingseisen, bedoeld in de artikelen 7.25a en 7.25b van de wet.

C

1. In bijlage B in de tabellen 'Economie (instroom met havo-diploma)', 'Gedrag en maatschappij (instroom met havo-diploma)', 'Gezondheidszorg (instroom met havo-diploma)', 'Landbouw en natuurlijke omgeving (instroom met havo-diploma)', 'Onderwijs (instroom met havo-diploma)', 'Taal en cultuur (instroom met havo-diploma)', 'Techniek (instroom met havo-diploma)', 'Sectoroverstijgend (instroom met havo-diploma)', 'Economie (instroom met vwo-diploma)', 'Gedrag en maatschappij (instroom met vwo -diploma)', 'Gezondheidszorg (instroom met vwo -diploma)', 'Landbouw en natuurlijke omgeving (instroom met vwo -diploma)', 'Onderwijs (instroom met vwo -diploma)', 'Taal en cultuur (instroom met vwo -diploma)', 'Techniek (instroom met vwo -diploma)' en 'Sectoroverstijgend (instroom met vwo -diploma)' vervalt telkens de markering ³ na een opleidingsnaam en vervalt telkens voetnoot³.

D

Bijlage B wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor paragraaf '1. Instroom met HAVO diploma' worden twee nieuwe paragrafen ingevoegd, luidende:

1. Associate degree-instroom met havo-diploma

Economie (instroom met havo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Accountancy	*	econ of m&o	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
Ad Bedrijfseconomie	*	econ of m&o	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
Ad Bedrijfskunde	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of maw of m&o
Ad Business IT & Management	*	*	*	*
Ad Business Studies Logistiek	*	*	*	*
Ad Commercieel Management	*	*	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
Ad Commerciële Economie	*	*	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
Ad Communicatie	*	*	*	wisA of wisB
Ad Crossmediale Communicatie	*	*	*	wisA of wisB
Ad Eventmanager	*	*	*	wisA of wisB
Ad Facilitair Eventmanagement	econ of m&o	econ of m&o	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
Ad Facility Management	econ of m&o	econ of m&o	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
Ad Financiële Dienstverlening	*	*	*	*
Ad Functiegerichte Bachelor in Toerisme en Recreatie	*	*	*	econ of m&o
Ad Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs	*	*	*	econ of m&o
Ad Hotel Management	2 ^e mvt	2 ^e mvt	2 ^e mvt	econ of m&o
Ad IT Service Management	*	*	*	*
Ad Juridisch medewerker	*	*	*	*
Ad Leisure Management	*	*	*	econ of m&o
Ad Logistiek en Economie	econ of m&o	econ of m&o	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
Ad Marketing Management	econ of m&o	econ of m&o	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
Ad Officemanagement	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of maw of m&o
Ad Ondernemen	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of m&o
Ad Online Marketing en Sales	*	*	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
Ad Sales en Accountmanagement	*	*	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
Ad Small Business en Retail Management	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of m&o
Ad Vitaliteitsmanagement & Toerisme	*	*	*	econ of m&o

Gedrag en maatschappij (instroom met havo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Ervaringsdeskundige in de Zorg	*	*	*	*
Ad Human Resource Management	*	*	*	*
Ad Pedagogisch Educatief Medewerker	*	*	*	*
Ad Service, Welzijn en Zorg	*	*	*	*
Ad Sociaal Financiële Dienstverlening	*	*	*	*
Ad Sociaal Werk in de Zorg	*	*	*	*
Ad Sport, Gezondheid en Management ¹	*	*	*	*

Gezondheidszorg (instroom met havo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Management in de Zorg ¹	*	*	*	*
Ad Zorg en Technologie	*	*	*	*

Landbouw en natuurlijke omgeving (instroom met havo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Bedrijfskunde en Agribusiness	*	*	*	wisA of wisB

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Dier- en Veehouderij	*	*	schk	#
Ad Duurzaam Bodembeheer	*	*	schk	#
Ad Duurzame Waternettechnologie	*	*	schk	#
Ad Educatie en Kennismanagement Groene Sector Bloemsierkunst	*	*	*	*
Ad Integrale Handhaving Omgevingsrecht	*	*	schk	#
Ad Land- en Watermanagement	*	*	schk	#
Ad Melkveehouderij	*	*	schk	#
Ad Ondernemerschap	*	*	*	wisA of wisB
Ad Onderwijsondersteuner Educatie en Kennismanagement Groene Sector ²	*	*	*	*
Ad Tuin- en Landschapsinrichting	*	*	*	wisA of wisB
Ad Tuinbouw en Akkerbouw	*	*	schk	#
Ad Tuinbouwmanagement	*	*	*	wisA of wisB

Onderwijs (instroom met havo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Onderwijsondersteuner Consumptieve Techniek I en II ²	*	*	*	*
Ad Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg en Welzijn ²	*	*	*	*
Ad Onderwijsondersteuner Omgangskunde ²	*	*	*	*
Ad Onderwijsondersteuner Techniek ²	*	*	#	#
Ad Onderwijsondersteuner Technisch Beroeps- onderwijs ²	*	*	*	wisA of wisB
Ad Pedagogisch Educatief Medewerker	*	*	*	*
Ad Pedagogisch Professional Kind en Educatie	*	*	*	*
Ad Schrijftolk ²	*	*	*	*

Taal en cultuur (instroom met havo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Arts & Crafts ¹	*	*	*	*
Ad Dans ¹	*	*	*	*
Ad Interieurvormgever ¹	*	*	*	*
Ad Muziek (dirigent Hafabra) ¹	*	*	*	*
Ad Theatertechniek	*	*	*	*

Techniek (instroom met havo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Bouwkunde	*	*	#	#
Ad Bouwtechnisch Medewerker	*	*	#	#
Ad Civiele Techniek Directievoering	*	nat of nlt	#	#
Ad Civiele Techniek Projectvoorbereiding en -realisatie	*	nat of nlt	#	#
Ad Constructeur Werktuigbouwkunde	*	nat of nlt	#	#
Ad Elektrotechniek	*	nat of nlt	#	#
Ad Elektrotechniek/Embedded Systems Engineering	*	nat of nlt	#	#
Ad Elektrotechniek/Energietechniek	*	nat of nlt	#	#
Ad Engineering	*	Nat of nlt	#	#
Ad ICT	*	*	*	*
Ad ICT & Telecommunicatie	*	*	wisB	wisB
Ad ICT Service Management	*	*	*	*
Ad ICT-Beheer	*	*	*	*
Ad Industriële Automatisering	*	*	wisB	wisB
Ad Informatica	*	*	*	*
Ad Integraal Bouwmanagement	*	*	*	#

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad IT Service Management	*	*	*	*
Ad Logistiek Management	*	*	*	#
Ad Maintenance & Mechanics	*	nat of nlt	#	#
Ad Maritieme Techniek	*	nat of nlt	#	#
Ad Projectleider Techniek	*	nat of nlt	#	#
Ad Software Development	*	*	*	*
Ad Systeemspecialist Automotive	*	nat of nlt	#	#
Ad Technische Bedrijfskunde	*	*	*	wisA of wisB
Ad Technische Informatica	*	*	wisB	wisB
Ad Werktuigbouwkunde	*	nat of nlt	#	#

Sectoroverstijgend (instroom met havo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad ICT Service Management	*	*	*	*

2. Associate degree-instroom met vwo-diploma

Economie (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Accountancy	*	*	*	*
Ad Bedrijfseconomie	*	*	*	*
Ad Bedrijfskunde	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of maw of m&o
Ad Business IT & Management	*	*	*	*
Ad Business Studies Logistiek	*	*	*	*
Ad Commercieel Management	*	*	*	econ of m&o
Ad Commerciële Economie	*	*	*	econ of m&o
Ad Communicatie	*	*	*	*
Ad Crossmediale Communicatie	*	*	*	*
Ad Eventmanager	*	*	*	*
Ad Facilitair Eventmanagement	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of m&o
Ad Facility Management	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of m&o
Ad Financiële Dienstverlening	*	*	*	*
Ad Functiegerichte Bachelor in Toerisme en Recreatie	*	*	*	*
Ad Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs	*	*	*	*
Ad Hotel Management	2 ^e mvt	2 ^e mvt	2 ^e mvt	*
Ad IT Service Management	*	*	*	*
Ad Juridisch medewerker	*	*	*	*
Ad Leisure Management	*	*	*	econ of m&o
Ad Logistiek en Economie	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of m&o
Ad Marketing Management	*	*	*	econ of m&o
Ad Officemanagement	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of maw of m&o
Ad Ondernemen	*	*	*	econ of m&o
Ad Online Marketing en Sales	*	*	*	econ of m&o
Ad Sales en Accountmanagement	*	*	*	econ of m&o
Ad Small Business en Retail Management	*	*	*	econ of m&o
Ad Vitaliteitsmanagement & Toerisme	*	*	*	econ of m&o

Gedrag en maatschappij (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Ervaringsdeskundige in de Zorg	*	*	*	*
Ad Human Resource Management	*	*	*	*
Ad Pedagogisch Educatief Medewerker	*	*	*	*
Ad Service, Welzijn en Zorg	*	*	*	*
Ad Sociaal Financiële Dienstverlening	*	*	*	*
Ad Sociaal Werk in de Zorg	*	*	*	*
Ad Sport, Gezondheid en Management ¹	*	*	*	*

Gezondheidszorg (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Management in de Zorg ¹	*	*	*	*
Ad Zorg en Technologie	*	*	*	*

Landbouw en natuurlijke omgeving (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Bedrijfskunde en Agribusiness	*	*	*	*
Ad Dier- en Veehouderij	*	*	schk	#
Ad Duurzaam Bodembeheer	*	*	schk	#
Ad Duurzame Watertechnologie	*	*	schk of nlt	#
Ad Educatie en Kennismanagement Groene Sector Bloemsierkunst	*	*	*	*
Ad Integrale Handhaving Omgevingsrecht	*	*	schk of nlt	#
Ad Land- en Watermanagement	*	*	schk of nlt	schk of nlt
Ad Melkveehouderij	*	*	schk	#
Ad Ondernemerschap	*	*	*	*
Ad Onderwijsondersteuner Educatie en Kennismanagement Groene Sector ²	*	*	*	*
Ad Tuin- en Landschapsinrichting	*	*	*	*
Ad Tuinbouw en Akkerbouw	*	*	schk of nlt	#
Ad Tuinbouwmanagement	*	*	*	wisA of wisB

Onderwijs (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Onderwijsondersteuner Consumptieve Techniek I en II ²	*	*	*	*
Ad Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg en Welzijn ²	*	*	*	*
Ad Onderwijsondersteuner Omgangskunde ²	*	*	*	*
Ad Onderwijsondersteuner Techniek ²	*	*	nat of nlt	#
Ad Onderwijsondersteuner Technisch Beroeps- onderwijs ²	*	*	*	wisA of wisB
Ad Pedagogisch Educatief Medewerker	*	*	*	*
Ad Pedagogisch Professional Kind en Educatie	*	*	*	*
Ad Schrijftolk ²	*	*	*	*

Taal en cultuur (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Arts & Crafts ¹	*	*	*	*
Ad Dans ¹	*	*	*	*
Ad Interieurvormgever ¹	*	*	*	*
Ad Muziek (dirigent Hafabra) ¹	*	*	*	*
Ad Theatertechniek	*	*	*	*

Techniek (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Bouwkunde	*	*	*	*
Ad Bouwtechnisch Medewerker	*	*	*	*
Ad Civiele Techniek Directievoering	*	nat of nlt	nat	#
Ad Civiele Techniek Projectvoorbereiding en -realisatie	*	nat of nlt	nat	#
Ad Constructeur Werktuigbouwkunde	*	nat of nlt	nat	#
Ad Elektrotechniek	*	nat of nlt	nat	#
Ad Elektrotechniek/Embedded Systems Engineering	*	nat of nlt	nat	#
Ad Elektrotechniek/Energietechniek	*	nat of nlt	nat	#
Ad Engineering	*	nat of nlt	nat	#
Ad ICT	*	*	*	*

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad ICT & Telecommunicatie	*	*	*	*
Ad ICT Service Management	*	*	*	*
Ad ICT-Beheer	*	*	*	*
Ad Industriële Automatisering	*	*	*	*
Ad Informatica	*	*	*	*
Ad Integraal Bouwmanagement	*	*	*	*
Ad IT Service Management	*	*	*	*
Ad Logistiek Management	*	*	*	#
Ad Maintenance & Mechanics	*	nat of nlt	nat	#
Ad Maritieme Techniek	*	nat of nlt	nat	#
Ad Projectleider Techniek	*	nat of nlt	nat	#
Ad Software Development	*	*	*	*
Ad Systeemspecialist Automotive	*	nat of nlt	nat	#
Ad Technische Bedrijfskunde	*	*	*	wisA of wisB
Ad Technische Informatica	*	*	*	*
Ad Werktuigbouwkunde	*	nat of nlt	nat	#

Sectoroverstijgend (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad ICT Service Management	*	*	*	*

2. Het kopje '1. Instroom met HAVO diploma' wordt vervangen door: 3. Bachelorinstroom met havo-diploma.

3. In de nieuwe paragraaf 3 in de tabel 'Economie (instroom met havo-diploma)' wordt 'B Vertaalacademie⁵' vervangen door: B Vertaalacademie³.

4. In de nieuwe paragraaf 3 onder de tabel 'Economie (instroom met havo-diploma)' wordt de voetnoot ⁵'Frans of Duits verplicht indien deze taal wordt gekozen.' vervangen door: ³'Frans of Duits verplicht indien deze taal wordt gekozen.'

5. In de nieuwe paragraaf 3 in de tabel 'Onderwijs (instroom met havo-diploma)' wordt de rij 'B Lichamelijke Opvoeding⁴' vervangen door:

B Opleiding tot Leraar van de eerste graad in Lichamelijke Opvoeding	*	*	*	*
--	---	---	---	---

6. In de nieuwe paragraaf 3 onder de tabel 'Onderwijs (instroom met havo-diploma)' vervalt de voetnoot ⁴'Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de eerste graad.'

7. Het kopje '2. Instroom met VWO diploma' wordt vervangen door: 4. Bachelorinstroom met vwo-diploma.

8. In de nieuwe paragraaf 4 in de tabel 'Economie (instroom met vwo-diploma)' wordt 'B Vertaalacademie⁵' vervangen door: B Vertaalacademie³.

9. In de nieuwe paragraaf 4 onder de tabel 'Economie (instroom met vwo-diploma)' wordt de voetnoot ⁵'Frans of Duits verplicht indien deze taal wordt gekozen.' vervangen door: ³'Frans of Duits verplicht indien deze taal wordt gekozen.'

10. In de nieuwe paragraaf 5 in de tabel 'Onderwijs (instroom met vwo-diploma)' wordt de rij 'B Lichamelijke Opvoeding⁴' vervangen door:

B Opleiding tot Leraar van de eerste graad in Lichamelijke Opvoeding	*	*	*	*
--	---	---	---	---

11. In de nieuwe paragraaf 5 onder de tabel 'Onderwijs (instroom met vwo-diploma)' vervalt de voetnoot ⁴'Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de eerste graad.'

E

Bijlage D wordt als volgt gewijzigd:

1. De eerste tabel van bijlage D wordt opgenomen in een nieuwe paragraaf, waarvan het opschrift luidt:

3. Bacheloropleidingen waarvoor aanvullende eisen gelden

2. Voor paragraaf 3 (nieuw) worden twee nieuwe paragrafen ingevoegd, luidende:

1. Associate degree-opleidingen waarvoor aanvullende eisen gelden

Ad Sport, Gezondheid en Management	Voldoende aanleg en geschiktheid voor de uitoefening van het beroep waarop de opleiding voorbereidt voor wat betreft de ontwikkeling van de vereiste praktische bedrevenheid in bewegingsactiviteiten. Het onderzoek omvat tevens een positieve medische keuring door een arts.
Ad Management in de Zorg	Kennis of vaardigheden op het gebied van de gezondheidszorg.

2. Associate degree-opleidingen op het gebied van de kunst waarvoor aanvullende eisen gelden

Ad Arts & Crafts	Artistieke aanleg die blijkt uit: <ul style="list-style-type: none"> • beeldend vermogen, werken vanuit waarneming en vanuit fantasie • gevoel voor kleur, vorm en materiaal • oorspronkelijkheid en eigenzinnigheid
Ad Dans	Technische en fysieke vaardigheid die blijkt uit: <ul style="list-style-type: none"> • basis danstechnische vaardigheden en ontwikkelingsmogelijkheden • fysieke mogelijkheden en aanleg • natuurlijke bewegingscoördinatie Artistieke aanleg die blijkt uit: <ul style="list-style-type: none"> • zeggingskracht als danser • creativiteit bij improvisatie • originaliteit bij het creëren van bewegingsmateriaal • stijlgevoel en presentatie
Ad Interieurvormgever	Artistieke aanleg die blijkt uit: <ul style="list-style-type: none"> • beeldend vermogen, werken vanuit waarneming en vanuit fantasie • gevoel voor kleur, vorm en materiaal • oorspronkelijkheid en eigenzinnigheid
Ad Muziek (dirigent Hafabra)	Technische en fysieke vaardigheid die blijkt uit: <ul style="list-style-type: none"> • a prima vista spel of zang • gehoor en vaardigheid in solfège • het kunnen spelen of zingen van toonladders met verschillende articulaties • het beheersen van een aangegeven niveau van repertoire • vocaal spel (stemmiddelen, intonatie, adembeheersing, presentatie, talenkennis en ritmiek) of instrumentaal spel (houding, toonvorming, intonatie, adembeheersing, articulatie, dynamiek, frasering, ritmiek en embouchure). • de dispositie om de instrumentele vaardigheden verder te ontwikkelen. Artistieke aanleg die blijkt uit: <ul style="list-style-type: none"> • repertoire interpretatie • expressiviteit in muzikaal spel • muzikale persoonlijkheid • toonvorming, dynamiek en timing

3. De tabel 'Lerarenopleiding en opleidingen op het gebied van de kunst waarvoor aanvullende eisen gelden' wordt opgenomen in een nieuwe paragraaf, waarvan het opschrift luidt:

4. Lerarenopleidingen en bacheloropleidingen op het gebied van de kunst waarvoor aanvullende eisen gelden

ARTIKEL II. WIJZIGING VAN REGELING VAN 25 APRIL 2017 (STCRT. 2017, NR. 30891)

Artikel II van de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 25 april 2017, nr. 1169178 houdende wijziging van de Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs (Stcrt. 2017, nr. 30891) komt als volg te luiden:

ARTIKEL II

- a. artikel I, onderdeel B, onder 7, subonderdeel f treedt in werking met ingang van 1 september 2020;
- b. artikel I, onderdeel B, onder 14, subonderdeel g, treedt in werking met ingang van 1 september 2021;
- c. artikel I, onderdeel B, onder 7, subonderdeel i en onder 14, subonderdeel j en onderdeel C, onder 2 treden in werking met ingang van 1 september 2018.

ARTIKEL III. INWERKINGTREDING

Deze regeling treedt op hetzelfde tijdstip in werking als het bij koninklijke boodschap van 13 februari 2017 ingediende voorstel van wet tot wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en enkele andere wetten met het oog op het omvormen van het Associate degree-programma tot zelfstandige opleiding en het toevoegen van het niet-bekostigd onderwijs aan het diplomaregister (Wet invoering associate degree-opleiding) (Kamerstukken II 2016/17, 34 678) in werking treedt, met uitzondering van de subonderdelen 5, 6, 10 en 11 van artikel I, onderdeel D die in werking treden op 1 januari 2018.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
I.K. van Engelshoven*

TOELICHTING

Algemeen deel

Inleiding

De associate degree is in 2013 als programma binnen een hbo-bacheloropleiding geïntroduceerd in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). De associate degree is een tweejarige opleiding in het hoger beroepsonderwijs die opleidt tot niveau 5 in termen van het European Qualifications Framework (EQF) en het Nederlands kwalificatieraamwerk (NLQF). Met de wet invoering associate degree-opleiding wordt de associate degree vanaf 1 januari 2018 een zelfstandige opleiding, los van een hbo-bacheloropleiding. De associate degree krijgt daarmee een volwaardige positie in het onderwijsbestel.

Wet invoering associate degree-opleiding

In de periode dat het Associate degree-programma onderdeel uitmaakte van een hbo-bacheloropleiding, golden de nadere vooropleidingseisen (bijlage B van de Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs) en de aanvullende eisen (bijlage D van Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs) van de betreffende hbo-bacheloropleiding ook voor het Associate degree-programma dat van deze hbo-bacheloropleiding onderdeel uitmaakte. Nu de associate degree-opleidingen als zelfstandige opleidingen in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho) zijn opgenomen, worden de associate degree-opleidingen ook toegevoegd aan bijlage B en, wanneer er sprake is van aanvullende eisen bijlage D, van de Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I, onderdeel A (artikel 4.3)

Door de wijziging van het eerste lid is artikel 4.3 niet langer van toepassing op aanvullende eisen zoals bedoeld in artikel 7.26 van de wet. De aanmeldedeadline voor de opleidingen met aanvullende eisen zoals bedoeld in artikel 7.26 van de wet wordt daarmee gelijk aan de aanmeldedeadline voor opleidingen zonder aanvullende eisen (1 mei), zoals opgenomen in artikel 7.31a van de wet. Dit komt ten goede aan de transparantie en toegankelijkheid van het hoger onderwijs. Het artikel blijft wel van toepassing voor opleidingen en lerarenopleidingen met aanvullende eisen op het gebied van de kunst. Voor opleidingen met aanvullende eisen zoals bedoeld in artikel 7.26 van de wet zijn de bepalingen van paragraaf 1 van titel 3 van hoofdstuk 7 van de wet van toepassing. De datum waarvoor de instelling uiterlijk de uitslag van het onderzoek dient door te geven aan de kandidaat komt, met het schrappen van het tweede lid van artikel 4.3, onder de verantwoordelijkheid van de individuele instelling te vallen. Hiermee kunnen de instellingen zelf bepalen wanneer zij uiterlijk de uitslag van het onderzoek doorgeven aan de kandidaat.

Artikel I, onderdeel B (artikel 4.5)

Het vierde lid van artikel 4.5 wordt uitgebreid in die zin dat ook voor de bacheloropleiding Verloskunde een kandidaat zich maar bij één instelling kan aanmelden. Het betreft een opleiding waarvoor veel belangstelling is. Het wordt daarom niet redelijk geacht kandidaten de mogelijkheid te bieden zich voor deze opleidingen aan te melden bij twee instellingen en tegelijkertijd de kwaliteit van de selectie te waarborgen. Een kandidaat kan zich dus bij één instelling aanmelden voor Verloskunde. De kandidaat kan zich overigens wel voor twee verschillende opleidingen, zoals genoemd in het vierde lid, aanmelden. Het is dus wel mogelijk om je bijvoorbeeld zowel voor Fysiotherapie, als voor Verloskunde aan te melden.

Het zesde lid van artikel 4.5 wordt uitgebreid in die zin dat de kandidaat ook de mogelijkheid wordt gegeven om het instellingsbestuur te verzoeken zijn aanmelding te laten vervallen, indien hij niet kan voldoen aan de vooropleidingseisen. Tot nu toe was dit alleen het geval in de situatie waarin de kandidaat er niet in slaagt zijn diploma of getuigschrift te behalen. Dit is te beperkt. Het is immers mogelijk dat een kandidaat wel zijn diploma weet te behalen, maar desondanks niet kan voldoen aan de vooropleidingseisen; bijvoorbeeld doordat hij er niet in slaagt een aanvullend certificaat te behalen.

Artikel I, onderdelen C tot en met E

Door deze wijzigingen worden associate degree-opleidingen, waarvoor studenten zich kunnen

---

inschrijven in het studiejaar 2018-2019, in de bijlagen van de Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs opgenomen.

Artikel II

Door deze wijzigingen gelden de reeds in de toelichting van een eerdere wijziging van de Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs (Stcrt. 2015, 14390) nadere vooropleidingseisen voor de bacheloropleiding Mens en Techniek per 1 september 2018. Hiermee zijn de nadere vooropleidingseisen van toepassing op studiejaar 2018-2019 en verder.

Artikel III Inwerkingtreding

De beoogde inwerkingtreding van de Wet invoering associate degree-opleiding is 1 januari 2018. Deze regeling is een uitwerking van deze wet. De inwerkingtreding van deze regeling sluit aan bij de inwerkingtreding van die wet.

De subonderdelen 5, 6, 10 en 11 van artikel I, onderdeel D wijzigen de naam van de bacheloropleiding tot leraar in voortgezet onderwijs van de eerste graad in Lichamelijke Opvoeding in Opleiding tot Leraar van de eerste graad in Lichamelijke Opvoeding. Deze naamswijziging dient per 1 januari 2018 in werking te treden.

*De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
I.K. van Engelshoven*